

การหาค่าที่เหมาะสมที่สุดเพื่อใช้ปรับตั้งเครื่องปักผ้าโดยเทคนิคการออกแบบทดลอง Optimization for Sewing Machine Setup Using Experimental Design Technique

จักรภิช คำศรี^{1*} และ อิสรา บีระวัณน์สกุล²

¹นักศึกษา ²รองศาสตราจารย์ ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50200

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการหาค่าแรงดึงด้วยที่เหมาะสมที่สุดที่ใช้ในการปรับตั้งเครื่องปักผ้าด้วยเครื่องปักคอมพิวเตอร์ 18 หัว (Model D-We 1218-55) เพื่อลดจำนวนครั้งที่เครื่องจักรหยุดการทำงานในแต่ละรอบของการปักซึ่งจากการวิเคราะห์สาเหตุแล้ว พบว่า เกิดจากการที่ด้วยขนาดทำให้เครื่องจักรหยุดการทำงาน ส่งผลให้เครื่องจักรทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ เพื่อให้เครื่องจักรทำงานได้อย่างสมบูรณ์ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เทคนิคการออกแบบการทดลองมาทำการวิเคราะห์หาค่าที่เหมาะสมสำหรับผ้า 5 ชนิด ได้แก่ Polo, TC-Cool, Cotton, Jacket และ Shirt โดยใช้เทคนิคการออกแบบการทดลองแบบสุมช้อน กรณีนี้เข้า 3 ปัจจัย (Nested Design) คือ ชนิดของด้าย จำนวนชั้นของการปัก ขนาดรูพรุนของผ้า มีการทดลองทั้งหมด 3 ระดับ คือ ระดับต่ำใช้แรงดึง 2 ออนซ์ ระดับกลางใช้แรงดึง 5 ออนซ์ ระดับสูงใช้แรงดึง 8 ออนซ์ โดยผลตอบ คือ จำนวนครั้งที่เครื่องจักรหยุดในเวลา 30 นาที โดยผลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) ที่ใช้สำหรับการทดลองแบบสุมช้อน พบว่า มีผลต่อการหยุดการทำงานของเครื่องจักรอย่างมีนัยสำคัญ และนำผลของจำนวนครั้งที่เครื่องจักรหยุดทำงานจากการทดลองมาสร้าง Surface Plot โดยใช้เลนส์โน้มเบนโพลีโนเมียลและใช้สมการกำลังสองเพื่อหาค่าเหมาะสมสำหรับด้ายแต่ละชนิด การปักแต่ละชั้นและขนาดรูพรุนของผ้าแต่ละแบบแล้วนำค่าที่ได้ไปทำการทดลองช้าโดยปรับตั้งแรงดึงของด้ายที่ใช้ในการปักตามค่าที่เหมาะสมที่สุดที่ได้จากการสมการ ผลปรากฏว่า จำนวนครั้งที่เครื่องจักรหยุดการทำงานลดลงทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของเครื่องปักผ้าเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 77.01 เปอร์เซ็นต์

Abstract

The objective of the research was to identify the optimized thread tensile values for the setup of Model D – We 1218-55 computerized 18-needles sewing machine, in order to minimize a number of times the machine halts. The cause of the sewing machine halting, which reduced the efficiencies of the machine, was found to be torn threads. In order to maximize the efficiencies, the experimental design technique was utilized to find the optimal values for five types of cloth: polo, tc-cool, cotton, jacket, and shirt. The method involved three nested designs which are the type of thread, number of sewing layers, and thread-hole size. The three thread tensile levels experimented were low (2 oz.), medium (5 oz.), and high (8 oz.), and the response was the number of times the machine halted in the span of 30 minutes. The ANOVA (Analysis of Variance) used for the experimental design showed that the three factors significantly affected the machine's halt. The number of times the machine halted was used to create Surface Plot with polynomial trend-lines and the quadratic equation was applied to determine the optimal value for each type of thread, number of sewing layers, and thread-hole size. The values obtained were then set for another experiment, the results of which were that the sewing machine halted less frequently and the efficiencies thus increased about by 77.01%.

คำสำคัญ : ค่าที่เหมาะสมที่สุด เครื่องปักผ้า เทคนิคการออกแบบการทดลอง การทดลองแบบสุมช้อน

Keywords : Optimization, Sewing Machine, Experimental Design Technique, Nested Design

* ผู้นิพนธ์ประสานงานไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Jakrit_ie14@hotmail.com โทร. 08 9635 0273

1. บทนำ

อุตสาหกรรมลิ่งทองและเครื่องนุ่งห่มเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย เป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้จากการส่งออกเป็นลำดับต้น ๆ ของประเทศ (สายชล มงคล, 2554) นอกจากราคาอุตสาหกรรมลิ่งทองและเครื่องนุ่งห่มที่น่าเข้าและส่งออกแล้วธุรกิจของการผลิตเลือกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ก็เป็นที่น่าสนใจ เนื่องจากหน่วยงานหรือกลุ่มนักคิดต่าง ๆ ต้องการที่จะสร้างเอกลักษณ์ในรูปแบบที่ต้องการทำให้ธุรกิจประเภทนี้ขยายตัวได้อย่างรวดเร็ว สังเกตได้จากร้านค้าที่รับจ้างผลิตเลือกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างมากมายในช่วงเวลาไม่กี่ปี บริษัท เชียงใหม่ รณรงค์ จำกัด หรือที่รู้จักกันในชื่อร้าน จิปาตะ โดยมีที่ตั้งของสำนักงานใหญ่อยู่ เลขที่ 8 ซอย 9 ถนนศิริมังคลาจารย์ ตำบลสุเทพ อำเภอ เมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200 โดยมีคุณจรัสพงศ์ กุลพุธานนท์และคุณพรพิทย์ ตันปกจวงศ์ เป็นผู้เริ่มดำเนินธุรกิจด้านนี้มาในนามร้าน จิปาตะ อันประกอบไปด้วยสินค้า กิ๊ฟช็อป ขายสินค้าหลาย ๆ อย่าง รวมทั้งเสื้อยืดหลากหลายสีสัน บัลลูน บริษัทฯ มีพนักงานจำนวน 59 คน โดยการทำงาน มุ่งเน้นคุณภาพของสินค้า บริษัทฯ มีความมุ่งมั่น พิถีพิถันเพื่อให้ได้คุณภาพทุกชิ้นงาน ส่งมอบตรงตามกำหนดเวลา จึงเป็นที่ได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าด้วยประสิทธิภาพที่ยอดเยี่ยม มาตลอด คือ ชื่อสั้นๆ ตรงตามความคาดหวังของลูกค้า ต่างๆ รับผิดชอบ บริษัทได้รับความไว้วางใจ และด้วยความมุ่งมั่นทุ่มเท เพื่อคุณภาพของงานปัก งานสกรีน รวมทั้งงานลิ้งตัดให้มีมาตรฐานยิ่ง ๆ ขึ้นไปในราคามหาศาล สมเหตุสมผล และเป็นธรรมที่สุดด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้บริษัทฯ ต้องมีการพัฒนาอย่าง

ต่อเนื่องเพื่อแข่งขันกับตัวเองและต่อสู้กับแรงผลักดันทั้ง 5 (5-Force) เพราะในธุรกิจประภาก大雨 ได้ยกันนี้ยังมีคู่แข่งอีกมาก many หลายบริษัท นอกจากคุณภาพของผลิตภัณฑ์แล้วเรื่องของราคาและเวลาการผลิตเป็นลิ่งสำคัญที่จะทำให้คู่แข่งทางการตลาดใช้เป็นกลยุทธ์ในการแย่งส่วนแบ่งทางธุรกิจ จากการศึกษาและการวิเคราะห์ปัญหาเบื้องต้นของผู้วิจัยถึงประเด็นต่าง ๆ จากกระบวนการผลิต พบว่า กระบวนการปักผ้าด้วยคอมพิวเตอร์เป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุด เพราะจะเป็นต้นทุนการผลิตที่สูง ใช้เวลามากในการออกแบบและผลิตมาก ซึ่งการรับคำลั่งซื้อที่จะทำการผลิตจากลวดลายของการปักแต่ละลายจะเป็นตัวกำหนดเวลาในการผลิตและราคาขาย (ลามคุณเครื่องข่ายที่ปรึกษาภาคเหนือ, 2555)

กรณีศึกษาของงานวิจัยนี้เป็นแผนกปักผ้าโดยที่บริษัทฯ จะมีเครื่องปักคอมพิวเตอร์ทั้งหมด 4 เครื่อง ในหนึ่งเครื่องจะมีหัวปักทั้งหมด 18 หัว และในหนึ่งหัวจะมีอยู่ 12 ฝีปัก นั่นแสดงว่าจะมีทั้งหมด 864 ฝีปัก และระบบการทำงานของเครื่องปักที่ทำงานพัฒนามันตัวเองการปักที่เหมือนกัน เมื่อฝีปักได้เกิดการผิดพลาดเครื่องจักรก็จะหยุดทำงานทันทีจนกว่าจะได้รับการแก้ไข ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น การขาดของด้าย (คริญญา ลงเคราะห์, 2554) การคงของตีนฝีและการหักของเข็มตามลำดับ จากการที่เครื่องจักรหยุดการทำงานบ่อยครั้งส่งผลทำให้ประสิทธิภาพของเครื่องจักรลดลง ทำงานได้ไม่เต็มกำลังไม่สามารถผลิตชิ้นงานได้ทันตามกำหนดเวลา ส่งงานล่าช้า เสียเวลา เสียเงิน เสียผลประโยชน์ทางธุรกิจ หากทำให้เครื่องจักรทำงานได้อย่างต่อเนื่องก็จะทำให้ประสิทธิภาพของเครื่องจักรสูงขึ้นตามไปด้วย (ธราดล ดวงสุภา,

2554) เมื่อไม่สามารถแก้ปัญหาการหยุดการทำงานของเครื่องจักรได้ทั้งหมด การทำให้เครื่องจักรกลับมาใช้งานได้อย่างรวดเร็วหรือการที่ทำให้เครื่องจักรสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องก็สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องจักรได้ (เกรียงไกร ราชการพรศรี, 2546) การออกแบบเครื่องมือเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานลดเวลาในการปรับตั้ง ตรวจสอบ ตรวจวัด แต่ทั้งนี้ต้องไม่ลืมขั้นตอนที่ต้องพิจารณาในการออกแบบ (แนวคิดและวิธีการออกแบบเครื่องจักรกล, 2548) ที่ได้กล่าวมาเป็นการเพียงการวัดประสิทธิภาพของเครื่องจักรซึ่งโดยทั่วไปแล้วการปรับปรุงประสิทธิภาพของเครื่องจักรชนิดใดก็มีความเหมาะสมแตกต่างกันไป อย่างเช่น การปรับปรุงระบบบำรุงรักษาจักรเย็บผ้าในโรงงานผลิตเลือกผ้าสำเร็จรูป (พรหมศร เอ่ประโคน, 2555) ซึ่งได้สร้างแผนการบำรุงรักษาด้วยตัวเองสำหรับพนักงานตัดเย็บและแผนการบำรุงรักษาแบบเลี้ยงแล้วซ้อมของช่างซ่อมบำรุงเพื่อเพิ่มค่าประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักร

สำหรับงานวิจัยเพื่อหาค่าแรงดึงด้วยที่เหมาะสมที่สุดที่ใช้ในการปรับตั้งเครื่องปักผ้าด้วยเครื่องปักคอมพิวเตอร์นี้จะประยุกต์ใช้เทคนิคการออกแบบการทดลองแบบสุ่มช้อน (แผนการทดลองประยุกต์, www.kku.ac.th) ในการออกแบบการทดลองซึ่งโดยปกติการทดลองนี้จะเป็นการออกแบบการทดลองเพื่อหาข้อแตกต่างระหว่างกระบวนการที่แตกต่างกันสองกระบวนการขึ้นไป หรือชนิดของการทดลองตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกระบวนการหรือชนิดของสิ่งนั้น ๆ ว่ามีความแตกต่างกันหรือแบบไหนที่ให้ผลติกว่ากัน โดยทั่วไปแล้วการทดลองแบบสุ่มช้อนนี้จะใช้ในการทดลองทางการเกษตร

ปศุสัตว์ เป็นส่วนใหญ่ เช่น การทดลองเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (Kari Ruohonen, 1998) ซึ่งได้ใช้วิธีการออกแบบการทดลองแบบสุ่มช้อนอย่างง่ายสำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในการวิเคราะห์ตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้อัตราการเจริญเติบโตและน้ำหนักสุดท้ายตามระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองสัตว์น้ำที่เพาะเลี้ยงในถังทดลองเป็นตัววัดผลกระทบจากการเจริญเติบโตของสัตว์ระหว่างถังทดลองในงานวิจัยนี้ก็เช่นกันหลังจากที่ทำการทดลองแบบสุ่มช้อน กรณีสามารถปัจจัย แล้วนำผลการทดลองที่ได้มาทำการสร้าง Surface Plot เพื่อหาจุดที่เหมาะสมที่สุดสำหรับใช้ในการปรับตั้งเครื่องปักผ้า

2. วิธีการทดลอง

ขั้นตอนการดำเนินการเพื่อหาค่าที่เหมาะสม

ในการดำเนินการวิจัยเพื่อทำการหาค่าที่เหมาะสมที่สุดเพื่อใช้ในการปรับตั้งเครื่องปักผ้าด้วยคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยได้ออกแบบการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

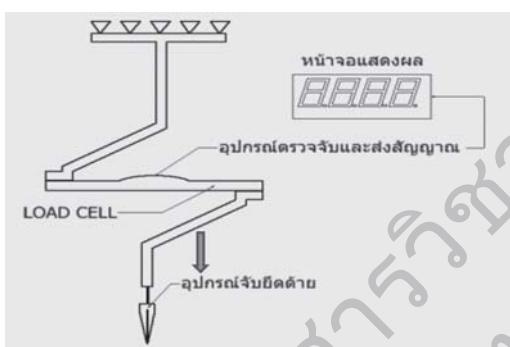
2.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง

จากข้อมูลด้านความนิยมของลูกค้าผู้วิจัยได้เลือกวัสดุและอุปกรณ์ในการทดลอง ดังนี้

1. ด้วยปกติ
2. ด้วยเลื่อมทอง
3. ผ้า Jacket
4. ผ้า Shirt
5. ผ้า Cotton
6. ผ้า Polo
7. ผ้า TC-Cool

2.2 การออกแบบอุปกรณ์ตรวจวัดและปรับตั้ง

จากสาเหตุหลักที่ทำให้เครื่องจักรหยุดการทำงานเกิดจากด้วย จึงได้ทำการออกแบบเครื่องมือที่จะวัดคุณสมบัติของด้วยที่ใช้ในการปัก โดยทำการออกแบบ LOAD CELL ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงจากแรงหรือน้ำหนัก ที่กระทำต่อตัว LOAD CELL ก่อนที่จะเปลี่ยนเป็นลักษณะทางไฟฟ้าเพื่อนำไปแสดงค่าเป็นน้ำหนักหรือแรงที่กระทำ ในส่วนปลายของอุปกรณ์ได้ออกแบบไว้สำหรับใช้หนีบจับเล่นด้วยเพื่อทำการวัดค่าแรงดึงสุดท้ายของด้วยแต่ละชนิดที่ออกจากปลายของเข็มปัก ซึ่งมีหลักการทำงาน ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 หลักการทำงานของอุปกรณ์ตรวจวัด

จากนั้นได้ออกแบบและสร้างอุปกรณ์ที่ใช้ในการปรับตั้งตีนผีและเข็มปักที่สามารถปรับตำแหน่งของตีนผีได้สิ่ชิกทางและอุปกรณ์ที่ใช้ในการปรับตั้งเข็มปักเพื่อลดเวลาในการปรับตั้งเครื่องจักรโดยจุดมุ่งหมายของอุปกรณ์ดังกล่าวเพื่อเป็นการป้องกันการชนกันระหว่างตีนผีและเข็มปักซึ่งจะเป็นอีกหนึ่งอุปกรณ์ที่ช่วยให้เครื่องจักรทำงานได้อย่างต่อเนื่องดังที่ได้แสดงไว้ในรูปที่ 2

พิเศษทางการเคลื่อนที่

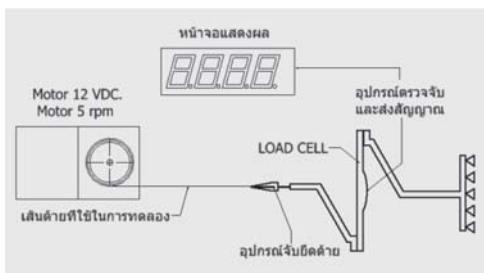
รูปที่ 2 หลักการทำงานของอุปกรณ์ปรับตั้ง

2.3 การออกแบบการทดลองเพื่อหาค่าที่เหมาะสม

จากการปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการปักอันเป็นเหตุให้เครื่องจักรหยุดการทำงานบ่อยโดยความถี่ในการหยุดการทำงานของเครื่องจักรเกิดจากความขาดของด้วยซึ่งมีความถี่สูงที่สุดและผู้วิจัยได้กำหนดปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการขาดของด้วยไว้จำนวน 3 ปัจจัย ดังนี้

1. ชนิดของด้วย (ปัจจัย A)
2. จำนวนชั้นของการปัก (ปัจจัย B)
3. ขนาดรูพื้นผิวของผ้า (ปัจจัย C)

จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ออกแบบเครื่องมือที่จะนำมาใช้เพื่อวัดค่าแรงดึงของด้วยทั้งสองชนิด คือ ด้วยปกติและด้วยเลื่อมทองโดยทำการวัดแรงดึงสูงสุดของด้วยทั้งสองด้วยเครื่องมือวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้มอเตอร์กระแสสลับ 12 โวลต์ ความเร็ว 5 รอบต่อนาที และทำการสอบเทียบด้วยตุ่มน้ำหนักมาตรฐานจำนวน 10 ครั้ง ผลที่ได้จากการวัดมีค่าเท่ากันมาทำการวัดแรงดึงของด้วยทั้งสองแบบผลที่ได้ คือ แรงดึงเฉลี่ยสูงสุด 15.5 Oz. สำหรับด้วยปกติและแรงดึงเฉลี่ยสูงสุด 9.4 Oz. สำหรับด้วยเลื่อมทอง โดยเครื่องมือตั้งกล่าวได้แสดงไว้ในรูปที่ 3

รูปที่ 3 หลักการทำงานของอุปกรณ์วัดค่าความต้านทานแรงดึงของด้วยที่ใช้ในการทดลอง

จากผ้า 5 ชนิดที่ผู้วิจัยเลือกมาใช้ในการทดลองเพื่อหาค่าที่เหมาะสมจากความถี่ของการล้างซึ่งจากลูกค้า ซึ่งผ้าทั้ง 5 ชนิดหรือไม่ว่าจะเป็นผ้าแบบใดก็ตามจะมีคุณสมบัติที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับการถักทอของผ้าแต่ละชนิดซึ่งผู้วิจัยเลือกที่จะใช้ขนาดของรูพรุนเป็นตัวกำหนดความแตกต่างของผ้าแต่ละชนิด ซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผ้าขนาดของแรงดึงที่ใช้ในการปักก็จะเปลี่ยนไปเช่นเดียวกันกับค่าความต้านทานแรงดึงของด้วยที่ ส่วนชนิดที่ใช้ในงานวิจัย ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงทำการวัดขนาดของรูพรุนสำหรับผ้าทั้ง 5 ชนิดโดยได้ใช้กล้องไมโครสโคปในการวัด ดังแสดงไว้ในรูปที่ 4 และในรูปที่ 5 ได้แสดงขนาดรูพรุนของผ้าทั้ง 5 ชนิด

รูปที่ 4 การใช้กล้องไมโครสโคปเพื่อวัดขนาดของรูพรุนของผ้าทั้ง 5 ชนิด

รูปที่ 5 ขนาดของรูพรุนของผ้าทั้ง 5 ชนิด

จากการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการหาค่าที่เหมาะสมซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือที่ล้วงขึ้นมาทำการวัดแล้วค่าที่ได้มีหน่วยเป็นออนซ์ (Oz.) ซึ่งค่าแรงดึงต่ำสุดที่วัดได้เท่ากับ 2 Oz. และค่าแรงดึงสูงสุดที่วัดได้เท่ากับ 8 Oz. ทำการทดลองแบบสุ่มช้อนกรณี 3 ปัจจัยโดยกำหนดให้ชนิดของด้วยที่ใช้ในการปักและจำนวนชั้นของการปักเป็นปัจจัยกำหนด (Fixed Factors) และของรูพรุนของผ้าที่ใช้ในการปักเป็นแบบสุ่ม (Random Factors) เนื่องจากผ้าแต่ละชนิดมีความถี่ในการถักทอต่างกันทำให้มีความหนาแน่นที่ต่างกันขนาดของรูบนผ้าก็แตกต่างกันไปด้วยโดยรูพรุนที่เกิดขึ้นบนผ้าแต่ละชนิดที่ผู้วิจัยคัดเลือกมาจากความถี่ของการล้างซึ่งจากลูกค้า ซึ่งเมื่อมีผ้าชนิดใหม่นอกเหนือจากผ้าทั้ง 5 ชนิดนี้ ขนาดรูพรุนของผ้าก็จะเปลี่ยนไปตามและในการทดลองกระบวนการปักผู้วิจัยได้เพิ่มแรงดึงด้วยที่ใช้ในการปักขนาด 5 Oz. ในช่วงการทดลอง 2-8 Oz. ดังนั้น ตารางการทดลองใหม่ที่ได้ออกมาจะเป็นตัวเลขตามตารางการทดลองที่แสดงไว้ในตารางที่ 1

จากแผนการทดลองแบบสุ่มช้อนกรณี 3 ปัจจัย (3 Level Nested Design) ที่นำมาประยุกต์ในงานวิจัยเพื่อทดสอบว่าการทดลองดังกล่าวมีผลต่อการขาดของด้วยที่เป็นสาเหตุของการหยุดการทำงานของเครื่องจักรหรือไม่ ซึ่งในการ

ตารางที่ 1 ตารางการทดลองแบบสุ่มช่อน

พื้นที่ทดลอง (พื้นที่ทดลองที่ 1)	จังหวัดที่ทดลอง (II)	พื้นที่ทดลอง (พื้นที่ทดลองที่ 2)	จังหวัดที่เก็บตัวอย่างในแต่ละ 30 นาที(1)		
			นาทีที่ 1 นาทีที่ 2 Ce นาทีที่ 3 Ce	นาทีที่ 1 นาทีที่ 2 Ce นาทีที่ 3 Ce	นาทีที่ 1 นาทีที่ 2 Ce นาทีที่ 3 Ce
135	1	76.02			
		161.42			
		215.76			
	2	392.07			
		445.52			
		76.02			
94	1	161.42			
		215.76			
		392.07			
	2	445.52			
		76.02			
		161.42			

ทดลองดังตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าปัจจัยขนาดของรูพรุนของผ้า (C) จะซ้อนอยู่ในแต่ละระดับของ Treatment Combination ของปัจจัยชนิดของด้วย (A) และปัจจัยจำนวนชั้นของการปัก (B) จึงเรียกปัจจัยขนาดของรูพรุนของผ้า (C) ว่าเป็น Nested Effect ในขณะที่ปัจจัยจำนวนชั้นของการปัก (B) จะปรากฏอยู่ในทุกระดับของปัจจัยชนิดของด้วย (A) จึงเรียกปัจจัยจำนวนชั้นของการปัก (B) ว่าเป็น Cross Effect และในตารางที่ 2 ได้แสดงตารางการเก็บผลการทดลองการปักผ้าตามตารางการทดลองที่ 1

ตารางที่ 2 ข้อมูลการทดลองครั้งที่ 1 และ 2

พื้นที่ทดลอง (พื้นที่ทดลองที่ 1)	จังหวัดที่ทดลอง (II)	พื้นที่ทดลอง (พื้นที่ทดลองที่ 2)	จังหวัดที่เก็บตัวอย่างในแต่ละ 30 นาที(1)		
			นาทีที่ 1 นาทีที่ 2 Ce นาทีที่ 3 Ce	นาทีที่ 1 นาทีที่ 2 Ce นาทีที่ 3 Ce	นาทีที่ 1 นาทีที่ 2 Ce นาทีที่ 3 Ce
135	1	76.02	15/14	15/15	16/16
		161.42	15/15	15/13	18/17
		215.76	16/15	15/12	16/17
	2	392.07	22/22	16/15	18/19
		445.52	23/24	17/16	19/20
		76.02	14/15	11/12	18/19
94	1	161.42	16/16	14/14	20/20
		215.76	16/17	15/13	17/18
		392.07	22/22	17/16	19/20
	2	445.52	24/25	18/18	22/21
		76.02	16/16	12/11	19/20
		161.42	19/19	15/14	22/22
		215.76	19/20	15/15	20/21
		392.07	22/22	17/16	20/20
		445.52	25/24	20/21	22/23
		76.02	19/19	13/12	18/19
		161.42	20/21	16/17	22/22
		215.76	19/20	17/16	22/23
		392.07	25/24	20/21	22/23
		445.52	26/27	22/23	24/25

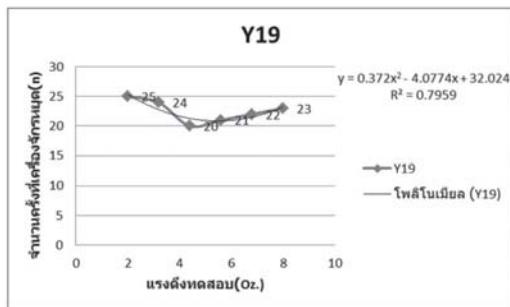
3. ผลการทดลองและวิเคราะห์

จากการเก็บข้อมูลตามแบบการทดลองที่ได้ออกแบบไว้ทำให้ผู้วิจัยได้ผลการทดลองของจำนวนครั้งที่เครื่องจักรหยุดการทำงานในระยะเวลา 30 นาที จากด้วยแต่ละชนิด การปักในแต่ละชั้นและขนาดของรูพรุนแต่ละแบบตามค่าในตาราง การทดลองที่ 2 จากนั้นนำข้อมูลดังกล่าวไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ผลการทดสอบต่อการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้โปรแกรม Minitab Release 16 มาเป็นเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนของกระบวนการซึ่งได้ผลการทดสอบดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การทดลอง

Source	D.F.	Sum SS	Mean SS	Sum MS	F	P
ร้านน้ำเข้า*ชาบูชาบู	4	8.050	8.050	2.013	5.49	0.001
ร้านน้ำเข้า*ชาฟักทอง	2	9.050	9.050	4.525	12.34	0.000
ขนาดรูพรุน*พัฒนาศรี	8	148.167	148.167	18.521	50.51	0.000
ขนาดรูพรุน*ร้านน้ำเข้า*ชาฟักทอง	4	19.617	19.617	4.904	13.37	0.000
ขนาดรูพรุน*ร้านน้ำเข้า*ชาฟักทอง	2	1.617	1.617	0.808	2.20	0.119
ขนาดรูพรุน*ชาบูชาบู*ชาฟักทอง	8	7.133	7.133	0.892	2.43	0.024
ร้านน้ำเข้า*ชาบูชาบู*ชาฟักทอง	8	2.200	2.200	0.275	0.75	0.647
ขนาดรูพรุน*ชาบูชาบู*ชาบูชาบู*ชาฟักทอง	8	4.633	4.633	0.579	1.58	0.150
Error	60	22.000	22.000	0.367	-	-
Total	119	1745.467	-	-	-	-

จากการเก็บข้อมูลในตารางที่ 2 นำมาสร้างกราฟ Surface Plot เพื่อหาสมการที่จะใช้ในการหาค่าแรงดึงที่เหมาะสมสำหรับการปรับตั้งเครื่องปักผ้า ซึ่งได้แสดงไว้ในรูปที่ 6 ซึ่งแสดงไว้เพียง 1 ตัวอย่างจากทั้งหมด 20 ผลตอบ ส่วนที่เหลือจะเป็นการแสดงผลค่าที่ได้จากการวิเคราะห์ลักษณะของลেนนแนวโน้มแบบโพลีโนเมียล ด้วยโปรแกรมแมทแลป R2008b ตามตารางที่ 4

รูปที่ 6 ความล้มพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งที่เครื่องจักรหยุดกับแรงดึงทดสอบด้วยด้วยเลื่อมทองบีก 2 ชั้น

ตารางที่ 4 ความล้มพันธ์สมการโพลีโนเมียล Y1-Y20 และค่าจากการวิเคราะห์แมทแลบ

สมการโพลีโนเมียล Y1-Y20	ค่าจากการวิเคราะห์แมทแลบ
$Y_1 = 0.4836x^2 - 4.3125x + 20.44$	4.6
$Y_2 = 0.434x^2 - 3.8641x + 21.313$	4.7
$Y_3 = 0.4712x^2 - 4.5218x + 23.516$	4.8
$Y_4 = 0.5084x^2 - 5.751x + 32.575$	5.5
$Y_5 = 0.496x^2 - 5.6984x + 33.841$	5.6
$Y_6 = 0.496x^2 - 4.127x + 20.984$	4.3
$Y_7 = 0.3348x^2 - 2.7054x + 20.25$	4.4
$Y_8 = 0.1984x^2 - 1.746x + 19.27$	4.6
$Y_9 = 0.4712x^2 - 5.1171x + 30.992$	5.3
$Y_{10} = 0.31x^2 - 3.7192x + 30.877$	5.4
$Y_{11} = 0.6572x^2 - 5.9058x + 26.004$	4.5
$Y_{12} = 0.5952x^2 - 5.4048x + 28.143$	4.6
$Y_{13} = 0.496x^2 - 4.7222x + 27.46$	4.7
$Y_{14} = 0.4464x^2 - 4.869x + 30.81$	5.3
$Y_{15} = 0.4464x^2 - 4.8929x + 32.429$	5.4
$Y_{16} = 0.62x^2 - 5.6528x + 26.325$	4.2
$Y_{17} = 0.434x^2 - 4.0069x + 27.028$	4.3
$Y_{18} = 0.4464x^2 - 3.869x + 25.81$	4.5
$Y_{19} = 0.372x^2 - 4.0774x + 32.024$	5.0
$Y_{20} = 0.4216x^2 - 4.7639x + 36.341$	5.2

ค่าที่ได้จากการวิเคราะห์สมการความล้มพันธ์ของเล็บแนวนิ่มแบบโพลีโนเมียล ตามตารางที่ 4 เป็นค่าที่เหมาะสมสำหรับการปรับตัวเครื่องปักผ้า ตามการทดลองที่ได้ออกแบบไว้เมื่อทำการทดลองเพื่อยืนยันผลตอบอีกครั้ง ได้ผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการทดลองบนค่าที่เหมาะสม

ชนิดของตัวอย่าง (ตัวอย่างที่ไม่สามารถตัด)(A)	จำนวนตัวอย่าง(A)	ชนิดของตัวอย่าง(B) (ชนิดที่ดี)(C)	ผลต่อไปนี้จะเป็น ค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง(Bz)	จำนวนตัวอย่างที่เก็บตัวอย่าง ในเวลา 30 นาที(Y)
15.5	1	76.02	4.6	3
	1	161.42	4.7	4
	1	215.76	4.8	4
	1	392.07	5.5	5
	2	445.52	5.6	5
	2	76.02	4.3	3
	2	161.42	4.4	3
	2	215.76	4.6	4
9.4	1	392.07	5.3	5
	1	445.52	5.4	6
	1	76.02	4.5	4
	1	161.42	4.6	5
	1	215.76	4.7	5
	2	445.52	5.4	6
	2	76.02	4.2	5
	2	161.42	4.3	5

จากการทดลองบนค่าที่เหมาะสมเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับข้อมูลก่อนการทดลองพบว่ามีค่าที่ลดลงมากดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 6 ซึ่งสាមเหตุเกิดจาก การที่เครื่องจักรทำงานได้อย่างต่อเนื่องและยาวนานขึ้นปัญหาที่เกิดจากการขาดของด้วยลดลง

ตารางที่ 6 ตารางเปรียบเทียบข้อมูลการหยุดการทำงานของเครื่องปักผ้าก่อนและหลังการทดลองบนค่าที่เหมาะสม

ค่ามูลเบอร์งตัน (จำนวนตัวเรี่ยบที่หยุด)	ค่ามูลการทดสอบบนค่าที่เหมาะสม(จำนวนตัวเรี่ยบที่หยุด)	ประมาณการการฟื้นฟูของเครื่องปักผ้าที่เสื่อม (%)
18	3	83.33%
20	4	80.00%
21	4	80.95%
18	5	72.22%
20	5	75.00%
19	3	84.21%
21	3	85.71%
22	4	81.82%
21	5	76.19%
20	6	70.00%
20	4	80.00%
22	5	77.27%
22	5	77.27%
20	6	70.00%
21	5	76.19%
22	5	77.27%
22	6	72.73%
20	6	70.00%

จากการดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อทำการหาค่าที่เหมาะสมที่สุดเพื่อใช้ในการปรับตั้งเครื่องปักผ้าด้วยคอมพิวเตอร์ 18 หัว (Model D-We 1218-55) โดยใช้เทคนิคด้านวิศวกรรมอุตสาหกรรมมาใช้ในการศึกษา วิเคราะห์ปัญหา แนวทางแก้ไข รวมถึงการดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของเครื่องจักรดังกล่าวได้ผลเป็นอย่างดีและเป็นผลสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

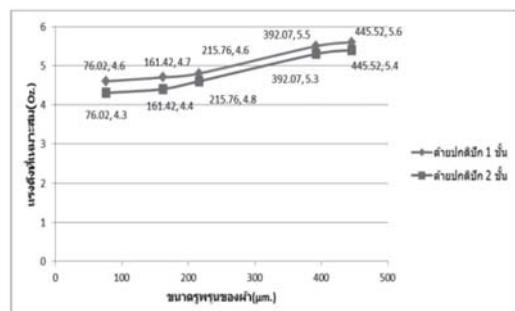
4. สรุป

4.1 อกีประยพล

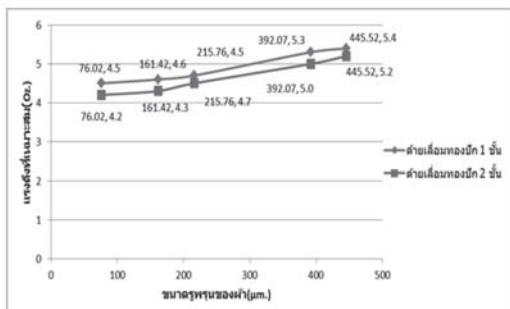
จากการดำเนินงานวิจัยเพื่อหาค่าที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปรับตั้งเครื่องปักผ้าด้วยคอมพิวเตอร์ 18 หัว เพื่อแก้ปัญหาการหยุดการทำงานของเครื่อง โดยล่าเหตุหลักที่ทำให้เครื่องจักรทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ ก็เนื่องจาก การที่ด้วยขาดทำให้เครื่องจักรเกิดการหยุดและต้องทำการปรับตั้งอญี่ เป็นระยะจากการออกแบบการทดลองเพื่อแก้ไขปัญหาโดยการเพิ่มอัตราการทำงานของเครื่องจักรให้สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยได้คัดเลือกผ้าที่ได้รับการสั่งซื้อจากลูกค้ามากที่สุด 5 ชนิด คือ ผ้า Polo, TC-Cool, Cotton, Jacket และ Shirt ซึ่งจะทำการกีบผลจากเครื่องจักรเครื่องที่ 1 ในห้องปรับอากาศที่มีอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียล ด้วยด้วยลองชนิด คือ ด้วยปกติและด้วยเลื่อนทองที่มีการปักขั้นเดียวและสองขั้น มาทำการศึกษาซึ่งในขั้นตอนของการออกแบบการทดลองเพื่อหาค่าที่เหมาะสมที่สุดสำหรับใช้ในการปรับตั้งแรงดึงของด้วยสำหรับเครื่องปักผ้า คือ การออกแบบการทดลองแบบสุ่มช้อนกรณี 3 ปัจจัย คือ ชนิดของด้วย จำนวนขั้นของการปัก ขนาดรูปรวนของผ้า มี 3 ระดับ คือ ระดับต่ำใช้แรงดึง 2 ออนซ์ ระดับกลางใช้แรงดึง 5 ออนซ์ ระดับสูงใช้แรงดึง

8 ออนซ์ โดยผลตอบ คือ จำนวนครั้งที่เครื่องจักรหยุดในเวลา 30 นาที ทำการทดลองซ้ำ 2 ครั้ง เมื่อนำผลการทดลองที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ ANOVA ด้วยโปรแกรม Minitab Release 16 เพื่อหาความสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัยซึ่งในการทดลองแบบสุ่มช้อนนี้สามารถวิเคราะห์ได้ทั้งอิทธิพลหลักและอิทธิพลร่วม จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ชนิดของด้วย, จำนวนขั้นของการปัก, ขนาดของรูปรวนและแรงดึงทดลองมีค่าเท่ากับ 0.000 ที่ $R-Sq = 98.74\%$ และ $R-Sq (adj) = 97.50\%$ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทุกตัวมีผลต่อ กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าแรงดึงที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการปรับตั้งเครื่องปัก แต่เนื่องจากการทดลองแบบสุ่มช้อนเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบอิทธิพลหลักและอิทธิพลร่วมของปัจจัยเท่านั้นเมื่อไม่มีสัมประสิทธิ์จึงไม่สามารถหาค่าที่เหมาะสมที่สุดได้ จึงใช้โปรแกรมແแททแลป R2008b ในการหาค่าที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปรับตั้งเครื่องปักผ้า โดยได้สมการความสัมพันธ์และค่าที่เหมาะสมดังตารางที่ 4

จากนั้นนำค่าที่เหมาะสมที่สุดที่ได้จากการวิเคราะห์ มาทำการทดลองอีกครั้งเพื่อยืนยันผลตอบ ซึ่งได้แสดงไว้ในตารางที่ 5

รูปที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงดึงของด้วยปักกับชั้นเดียวและสองชั้นกับขนาดของรูปรวนของผ้า

รูปที่ 8 ความล้มพันธ์ระหว่างแรงดึงของด้ายเลื่อมท้องปักชั้นเดียวและสองชั้นกับขนาดของรูพรุนของผ้า

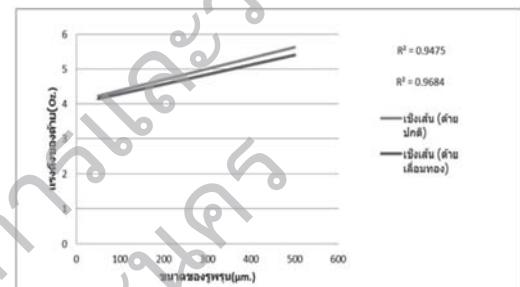
จากผลการทดลองบันค่าที่เหมาะสมสมเมื่อนำผลการทดลองที่ได้มาทำการพล็อตกราฟเพื่อหาความล้มพันธ์ระหว่างแรงดึงของด้ายและขนาดรูพรุนของผ้า ที่แสดงไว้ในรูปที่ 7 และ 8 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. เมื่อขนาดรูพรุนของผ้าน้อย หมายถึง มีความถี่ในการถักท่อนมากเนื่อผ้ามีความยืดหยุ่นได้น้อย ค่าความต้านทานแรงดึงของท่ออกร้าวจากปลายของด้ายก็จะน้อยตามไปด้วย

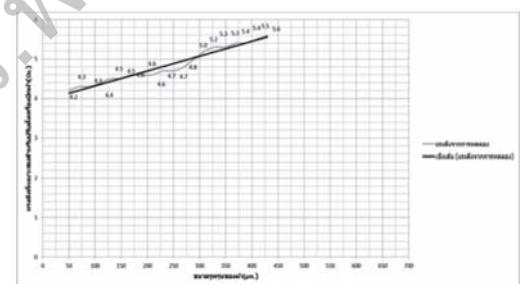
2. เมื่อขนาดรูพรุนของผ้าเพิ่มมากขึ้น หมายถึง มีความถี่ในการถักท่อนน้อย ขนาดรูพรุนกว้างและเนื้อผ้ามีความยืดหยุ่นสูง ค่าความต้านทานแรงดึงของท่ออกร้าวจากปลายของด้ายก็จะมากขึ้นตามไปด้วย

3. ใน การปักผ้าชั้นแรกตามค่าแรงดึงของด้ายที่เหมาะสมของขนาดรูพรุนของผ้าแต่ละชนิด เมื่อทำการปักแล้วร่องลึก ค่าแรงดึงของด้ายที่ใช้ปรับตั้งการปักรอบที่สองจะลดลงเนื่องจากเมื่อทำการปักแล้วร่องบริมาณของด้ายที่เพิ่มขึ้นบนผืนผ้า จะทำให้ขนาดของรูพรุนเปลี่ยนไป เนื้อผ้ามีความหนาที่เพิ่มขึ้น ความถี่ของการถักท่อนสูงขึ้นซึ่งตรงกับเงื่อนไขในข้อที่ 1

4. เมื่อทำการเบรียบเทียบคุณสมบัติของด้ายทั้ง 2 ชนิด คือ ด้วยปกติค่าความต้านทานแรงดึง 15.5 Oz. และด้วยเลื่อมท้อง ค่าความต้านทานแรงดึง 9.4 Oz. ตามรูปที่ 9 พบว่า แนวโน้มของค่าความต้านทานแรงดึงมีค่าลดลง นั่นแสดงให้เห็นว่า เมื่อมีด้ายชนิดใหม่ที่มีค่าความต้านทานแรงดึงก่อนขาดมากกว่า 15.5 Oz. ค่าแรงดึงที่เหมาะสมสมก็จะเพิ่มขึ้นตาม ในขณะเดียวกัน เมื่อมีด้ายชนิดใหม่ที่มีค่าความต้านทานแรงดึงก่อนขาดน้อยกว่า 9.4 Oz. ค่าแรงดึงที่เหมาะสมสมก็จะลดลงตามไปด้วย

รูปที่ 9 แนวโน้มของด้ายปกติและด้วยเลื่อมท้อง

รูปที่ 10 แรงดึงที่เหมาะสมกับขนาดรูพรุนของผ้า

จากแรงดึงที่เหมาะสมที่ได้จากการทดลองและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมผู้วิจัยได้จัดทำความล้มพันธ์ระหว่างแรงดึงของด้ายที่เหมาะสมกับขนาดของรูพรุนของผ้า ดังที่แสดงไว้ในรูปที่ 10 เพื่อที่จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ที่มีความสนใจใช้เป็นแนวทางในการที่จะปรับตั้งเครื่องปักผ้าที่มีการควบคุมระบบการทำงานด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งใน

งานวิจัยชิ้นนี้ได้แสดงให้เห็นแล้วว่า การปรับตั้ง แรงดึงสุดท้ายที่ออกจากปลายเข็มปักให้ล้มพ้นร์ กับจำนวนชั้นของการปักและขนาดรูพรุนของผ้า แต่ละชนิดทำให้ประสิทธิภาพของเครื่องปักผ้าสูง ขึ้นมากกว่า 77.01 เปอร์เซ็นต์โดยเฉลี่ย เครื่องจักร ทำงานได้อย่างต่อเนื่อง การหยุดการทำงานของ เครื่องจักรเนื่องจากด้วยขาดลัดลง สามารถผลิต และส่งมอบลินค้าได้ทันตามกำหนด ตรงตามความ หวังของลูกค้า ช่วยยกระดับการให้บริการดีขึ้นด้วย

5. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้จะสำเร็จไม่ได้หากไม่ได้รับความ เอื้อเฟื้อจากภาควิชาฯ วิศวกรรมอุตสาหการ คณะ วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมไป ถึง บริษัท เชียงใหม่ ธนา จำกัด สำหรับสถานที่ เครื่องมือที่ใช้ในการทำงานวิจัยและที่สำคัญไปกว่านั้น ขอขอบพระคุณเงินทุนสนับสนุนในการทำวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

6. เอกสารอ้างอิง

- เกรียงไกร ธรรมครี. 2546. การศึกษาการพัฒนา ระบบการบำรุงรักษา สำหรับโรงไฟฟ้าปฏิกัด งานแคนกิชช่างกลโรงงาน ของสถาน ศึกษาในเขตภาคเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- ธราดล ดวงสุภา. 2554. การเพิ่มประสิทธิภาพ ในการผลิตเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- ธนา อ้วมอ้อ. 2546. การบำรุงรักษาทวีผลแบบ ทุกคนมีส่วนร่วม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท พีค บลูส์ จำกัด.
- ทากেซิ โยเนะยะมะ. ผู้แปล มนูกิจ พานิชกุล. 2548. แนวคิดและวิธีการออกแบบเครื่องจักรกล. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดีการ พิมพ์ จำกัด.
- วิชุด ไซยศิรามงคล. แผนการทดลองประยุกต์. เอกสารออนไลน์จาก <http://www.kku.ac.th>
- สมาคมเครือข่ายที่ปรึกษาภาคเหนือ. โครงการ กิจกรรมพัฒนาเครื่องจักรเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต. ปีงบประมาณ 2555. สายชล มงคล. 2554. การศึกษาชนิดของผ้าที่มี ผลต่อการเย็บง่วนแนวนเลือ. วิทยานิพนธ์ คหกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลล้านบุรี.
- ครรภุญา ลงเคราะห์. 2554. การประเมินขนาด ของอาวุธจากการอย่างบนผ้าชนิดต่าง ๆ. วิทยานิพนธ์นิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- Douglas C. Montgomery. 2005. Design and Analysis of Experiments Sixth Edition. Arizona State University. John Wiley & Sons.
- Kari Ruohonen. 1998. Individual measurements and nested designs in aquaculture experiments: a simulation study. Aquaculture 165. 149-157.